

SEAT No. _____

SARDAR PATEL UNIVERSITY

No. of Printed Pages: 07

B.COM, EXAMINATION : IIIrd SEMESTER

03 + 04
E G

TUES DAY, DATE: 14/06/2022

SESSION: **EVENING**, TIME: **12:00 P.M. to 02:00 P.M.**

SUBJECT/COURSE CODE: **UB03CCOM51/** PAPER NO: -

SUBJECT/COURSE TITLE: **FUNDAMENTALS OF COST ACCOUNTING**

Total Weightage/Marks:70

Note:(1). From the following eight questions, write any four questions answer.

(2). All question carry equal marks.

Que.1. What is Cost Accounting? Describe the advantages and limitations of Cost Accounting.

Que.2. (A). Explain: Difference between Financial Accounting and Cost Accounting.

(B). Write short note on Methods of Cost Accounting.

Que. 3. (A). Mr. Shubham has taken 25 hours to complete a job. The wage rate per hour is 30 Rs. If he has received Rs. 1,000 Rs. as total wages according to Rowan plan. What would be the amount of wages earned by him according to Halsey plan and Piece wage plan?

(B). Describe: ABC Techniques of Material Control.

Que.4. (A). What are the Remedies of Labour Turn Over ? Discuss.

(B). From the following information calculate:

- (a) Re-order stock level.
- (b) Minimum stock level.
- (c) Maximum stock level.
- (d) Average Stock Level.
- (e) Danger stock level

(1) Maximum delivery period.	50 days
(2) Average delivery period.	35 days
(3) Minimum delivery period.	20 days
(4) Maximum deliver period for emergency purchase.	5 days
(5) Maximum rate of consumption per day.	35 units
(6) Average rate of consumption per day.	30 units
(7) Minimum rate of consumption per day.	25 units
(8) Ordering quantity.	900 units

Que .5.A manufacturing Co. has two production departments "A' and "B' and three service departments 'X','Y' & 'Z'. The following figures for the year ended on 31-3-20 are available:

Rs.

Insurance of machinery.	24,000
General expenses (production Dept).	3,600
Lighting.	5,400
Rent & Rate.	24,000
Stores Overhead.	3,900
Depreciation on Machinery.	48,000
Indirect wages.	9,000

Other Information:

Particulars	Total	A	B	X	Y	Z
1. Lighting Points	150	60	40	10	20	20
2. Direct Wages (Rs.)	36,000	16,000	20,000	-	-	-
3. Cost of Machine(Rs.)	2,40,000	80,000	1,20,000	10,000	14,000	16,000
4. Power (in Rs.)	18,000	10,000	5,000	-	-	3,000
5. Area Occupied (Sq. Feet)	1,000	200	300	250	150	100
6. Direct Material Consumed (Rs.)	39,000	18,000	21,000	-	-	-
7. Indirect Material Consumed (Rs.)	22,000	3,000	4,000	6,000	5,000	4,000

The expenses of service departments are to be allocated as follows:

Particulars	A	B	X	Y	Z
Department X	30%	20%	-	20%	30%
Department Y	40%	30%	-	-	30%
Department Z	50%	50%	-	-	-

Prepare: Statement of distribution of overheads to various departments and Statement of distribution of expenses of service departments to production departments.

Que .6.The following are the particulars of one machine for the month of March 2020. From that, calculate machine hour-rate:

- (1) Cost of machine 3,60,000
- (2) Scrap value after its estimate life. 70,000
- (3) Estimated annual repairs and maintenance 12,540
- (4) Monthly rent of factory. 7,250
- (5) Monthly salary of a worker. 1,050
- (6) Monthly expenses of the chemical used to run this machine. 1,900
- (7) Monthly indirect expenses. 3,500
- (8) Annual insurance premium at the rate of 1 percent :
  - (a) Estimated life of machine - 2,00,000 hours
  - (b) Monthly working hours - 2,000
  - (c) Setting up time of this machine - 100 hours
  - (d) Power consumption is 5 units per hour and rate per unit is Rs. 1.50.
  - (e) Four workers who are working on this machine also take care of two other machines.
  - (f) Machine occupies 1/5 space of the factory.

Que.7. The following information is available from the books of the Alpa Ltd. for the year 2020.

Direct Materials	4,00,000 Rs.
Direct Wages	2,00,000 Rs.
Factory overheads	2,00,000 Rs. (60% variable)
Office overheads	1,25,000 Rs. (20% variable)
Selling overheads	75,000 Rs. (60% variable)
Sales (20000 units)	12,50,000 Rs.

Estimate for the year 2021

1. Productions and Sales will increase by 20%.
2. Material cost will increase by Rs. 10 per unit.
3. Factory fixed overhead will increase by Rs. 20,000.
4. Selling variable expenses will increase by 2 Rs. per unit.
5. The rate of profit will be 25% on cost.

Prepare cost sheet for the year 2020 showing cost per unit and total cost and also prepare estimated cost sheet for the year 2021.

Que. 8. The following figures are extracted from the financial accounts of RK Ltd. For the year ending 31st December 2020.

	Rs.
Materials	20,00,000
Wages	10,00,000
Factory Overheads	9,00,000
Administrative Overheads	5,20,000
Selling and Distribution Expenses	3,60,000
Closing Stock of finished goods (1045 units)	3,00,000
Closing Stock of Work in progress	1,40,000
Goodwill Written off	4,00,000
Share transfer fees	1,00,000
Interest on Debentures	40,000
Sales (20000 units)	60,00,000

In cost account factory expenses are recovered at 80% of wages and office expenses are recovered at 15% of factory cost. Selling and Distribution expenses are recovered at Rs. 25 per unit sold.

Prepare :

- (1) Financial Profit and Loss Account
- (2) Cost Sheet
- (3) Statement reconciling the profit or loss disclosed by the cost sheet and financial profit and loss A/C.

SEAT No. _____

SARDAR PATEL UNIVERSITY

No. of Printed Pages: 07

B.COM, EXAMINATION : IIIrd SEMESTER

03+04
E G

TUESDAY, DATE: 14th June, 2022

SESSION: _____ NING, TIME: 12:00 P.M. to 02:00 P.M.

SUBJECT/COURSE CODE: **UB03CCOM51/** PAPER NO: -

SUBJECT/COURSE TITLE: **FUNDAMENTALS OF COST ACCOUNTING**

Total Weightage/Marks: 70

નોંધ: (૧).નીચેના આઠ પ્રશ્નો માંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(૨). બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

પ્રશ્ન-૧.પડતર હિસાબી પદ્ધતિ એટલે શું? પડતર હિસાબી પદ્ધતિ ના લાભો અને મર્યાદાઓ વર્ણવો.

પ્રશ્ન-૨.(અ). વર્ણવો: નાણાકીય હિસાબી પદ્ધતિ અને પડતર હિસાબી પદ્ધતિ વચ્ચેનો તફાવત.

(બ).વર્ણવો:પડતર ની પદ્ધતિઓ

પ્રશ્ન-૩(અ) શુભમ એક કાર્ય રપ કલાકમાં પૂર્ણ કરે છે. મજૂરી દર કલાકદીઠ રૂ.૩૦ છે. જો તે રોવેનપ્લાન મુજબ ૧,૦૦૦ રૂ. વેતન મેળવતો હોય તો ફેલ્સીપ્લાનઅને કાર્યવેતન પદ્ધતિ મુજબ તેમને શું વેતન મળે?

(બ). વર્ણવો: માલસામગ્રી અંકુશ ની ABC પદ્ધતિ.

પ્રશ્ન-૪(અ) મજૂર ફેરબદલી દર ના ઉપાયો શું છે ? ચર્ચો.

(બ). નીચેની માહિતી પરથી ગણતરી કરો.

૧) પુનઃ વરદી સપાટી.

૨) લઘુત્તમસપાટી.

૩) ગુરુત્તમસપાટી.

૪) સરેરાશ સ્ટોકસપાટી.

૫) ભય સપાટી.

માલ મેળવતા લાગતો વધુમાં વધુ સમય ૫૦ દિવસ.

માલ મેળવતા લાગતો સરેરાશ સમય ૩૫ દિવસ.

માલ મેળવતા લાગતો ઓછામાંઓછો સમય ૨૦ દિવસ.

તાત્કાલિક માલ મેળવતા લાગતો વધુમાં વધુ સમય ૫ દિવસ.

વધુમાં વધુ દૈનિક વપરાશ ૩૫ એકમો.

સરેરાશ દૈનિક વપરાશ ૩૦એકમો.

ઓછામાં ઓછો દૈનિક વપરાશ ૨૫એકમો.

આર્થિક વરદો જથ્થો ૮૦૦ એકમો.

પ્રશ્ન-પ.એક ઉત્પાદકીયકં. માં બે ઉત્પાદન વિભાગો A અને B અને ત્રણ સેવા વિભાગો X,Y અને Z છે.

૩૧-૩-૨૦૨૦ ના રોજ પુરા થતા વર્ષ માટે નીચેના આંકડા મેળવવામાં આવ્યા છે.

ચંત્ર નો વીમો	રૂ. ૨૪,૦૦૦
સામાન્યખર્ચાઓ (ઉત્પાદન વિભાગ) રૂ. ૩,૬૦૦	
દિવાબત્તી	રૂ. ૫,૪૦૦
ભાડુ અને વેરો	રૂ. ૨૪,૦૦૦
સ્ટોર્સ ના શીરોપરીખર્ચાઓ	રૂ. ૩,૬૦૦
મશીનરી પર ધસારો	રૂ. ૪૮,૦૦૦
પરોક્ષ મજૂરી	રૂ. ૬,૦૦૦

અન્ય માહિતી..

વિગત	ફૂલ	A	B	X	Y	Z
લાઈટ પોઈન્ટ	૧૫૦	૬૦	૪૦	૧૦	૨૦	૨૦
પ્રત્યક્ષ મજૂરી (રૂ.)	૩૬,૦૦૦	૧૬,૦૦૦	૨૦,૦૦૦	-	-	-
મશીનની કિંમત (રૂ.)	૨,૪૦,૦૦૦	૮૦,૦૦૦	૧,૨૦,૦૦૦	૧૦,૦૦૦	૧૪,૦૦૦	૧૬,૦૦૦
પાવર (રૂ.)	૧૮,૦૦૦	૧૦,૦૦૦	૫,૦૦૦	-	-	૩,૦૦૦
રોકેલી જગ્યા (ચો. ફૂટ)	૧,૦૦૦	૨૦૦	૩૦૦	૨૫૦	૧૫૦	૧૦૦
પ્રત્યક્ષ માલસામગ્રીવપરાયેલી (રૂ.)	૩૬,૦૦૦	૧૮,૦૦૦	૨૧,૦૦૦	-	-	-
પરોક્ષ માલસામગ્રીવપરાયેલી (રૂ.)	૨૨,૦૦૦	૩,૦૦૦	૪,૦૦૦	૬,૦૦૦	૫,૦૦૦	૪,૦૦૦

સેવા વિભાગ ના ખર્ચાઓ નીચે પ્રમાણે ફાળવવાના છે.

વિભાગો	A	B	X	Y	Z
વિભાગ X	૩૦%	૨૦%	-	૨૦ %	૩૦%
વિભાગ Y	૪૦%	૩૦%	-	-	૩૦%
વિભાગ Z	૫૦%	૫૦%	-	-	-

બધા વિભાગો વચ્ચે શીરોપરીખર્ચાઓ ની ફાળવણી દર્શાવતું પત્રક અને સેવા વિભાગ ના ખર્ચાઓ ની ઉત્પાદન વિભાગો વચ્ચે ફાળવણી દર્શાવતું પત્રક બનાવો.

પ્રશ્ન-૬.નીચેની માહિતી એક ચંત્ર અંગે ની માર્ચ ૨૦૨૦ ની છે તેના પરથી યાંત્રિક કલાક દર શોધો.

૧. ચંત્રની કિંમત રૂ.૩,૬૦,૦૦૦
૨. ભંગાર કિંમત રૂ.૭૦,૦૦૦ તેના અંદાજીત આયુષ્ય પછી.
૩. અંદાજીતસમારકામ અને જાળવણી ખર્ચ વાર્ષિક રૂ.૧૨,૫૪૦
૪. કારખાનાનુંમાસિક ભાડુંરૂ.૭,૨૫૦

૫. કામદાર નો માસિક પગાર રૂ.૧,૦૫૦
૬. આંયંત્ર ને ચલાવવા માટે કેમિકલ ખર્ચ માસિક રૂ.૧,૬૦૦
૭. માસિક પરોક્ષ ખર્ચોરૂ.૩,૫૦૦
૮. યંત્રનું વીમાપ્રિમિયમ વાર્ષિક ૧ % ના દરે
૯. યંત્રનુંઅંદાજીત આયુષ્ય- ૨,૦૦,૦૦૦ કલાકો
૧૦. માસિક કામના કલાકો -૨,૦૦૦
૧૧. યંત્ર ગોઠવણીનો સમય -૧૦૦ કલાકો
૧૨. પાવર વપરાશકલાકદીઠ૫ યુનિટ, પાવરનો દર યુનિટ દીઠ રૂ.૧.૫૦ છે.
૧૩. ચાર કામદારો જે આં મશીન પર કામ કરે છે તે અન્ય બે માશીન પર પણ દયાન આપે છે.
૧૪. આ યંત્ર કારખાનાનોનો ૧/૫ ભાગ રોકે છે.

પ્રશ્ન-૭.નીચેની માહિતી અલ્પાલિ.ના હિસાબી ચોપડામાંથી વર્ષ ૨૦૨૦ માટેની મળેલી છે.

- પ્રત્યક્ષ માલસામાન રૂ.૪,૦૦,૦૦૦
- પ્રત્યક્ષ મજૂરી રૂ.૨,૦૦,૦૦૦
- કારખાનાનાશિરોપરીખર્ચા રૂ.૨,૦૦,૦૦૦(૬૦% ચલિત)
- ઓફિસ શિરોપરીખર્ચા રૂ.૧,૨૫,૦૦૦(૨૦% ચલિત)
- વેચાણ શિરોપરીખર્ચા રૂ.૭૫,૦૦૦ (૬૦% ચલિત)
- વેચાણ (૨૦,૦૦૦ એકમો) રૂ.૧૨,૫૦,૦૦૦

વર્ષ ૨૦૨૧ માટેના અંદાજો:

- ૧) ઉત્પાદન અને વેચાણ ૨૦% થી વધશે.
- ૨) માલસામાન ની પડતર એકમદીઠ રૂ.૧૦ થી વધશે.
- ૩) કારખાનાના સ્થિર શિરોપરીખર્ચા રૂ.૨૦,૦૦૦ થી વધશે.
- ૪) વેચાણ ચલિત ખર્ચાએકમીઠ રૂ.૨ થી વધશે.
- ૫) પડતર પર નફાનો દર ૨૫ % રહેશે.

પ્રશ્ન-૮. ૩૧ મી ડીસેમ્બર ૨૦૨૦ ના રોજ પૂરા થતા વર્ષના આર.કે. લિ.નાનાણાંકીયહિસાબોમાંથી નીચેની વિગતો મળેલી છે.

છે.	રૂ.
પ્રત્યક્ષ માલસામાનનો વપરાશ	૨૦,૦૦,૦૦૦
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	૧૦,૦૦,૦૦૦
કારખાનાનાશિરોપરીખર્ચા	૯,૦૦,૦૦૦
વહીવટી ખર્ચા	૫,૨૦,૦૦૦
વેચાણ વિતરણ ખર્ચા	૩,૬૦,૦૦૦
તૈયાર માલનો આખરનોસ્ટોક	
(૧૦૪૫એકમો)	૩,૦૦,૦૦૦
અર્ધ તૈયારમાલનો આખરનોસ્ટોક	૧,૪૦,૦૦૦
માંડી વાળેલ પાઘડી	૪,૦૦,૦૦૦
શેર ટ્રાન્સફર ફી	૧,૦૦,૦૦૦

ડિબેચરનું વ્યાજ ૪૦,૦૦૦

વેચાણ (૨૦,૦૦૦ એકમો) ૬૦,૦૦,૦૦૦

પડતરના હિસાબોમાં કારખાનાના શિરોપરી ખર્ચા મજૂરીના ૮૦ % લેખે અને વહીવટી ખર્ચા કારખાનાની પડતર ના ૧૫% લેખે છે. વેચાણ-વિતરણ ખર્ચા લેયેલ એકમ દીઠ રૂ.૨૫ છે.

તૈયાર કરો:

(૧) નાણાકીય નફા-નુકશાન ખાતું

(૨) પડતરનું પત્રક

(૩) પડતરના હિસાબો તથા નાણાકીય હિસાબો દ્વારા દર્શાવેલ નફા-નુકશાનનું મેળવણી પત્રક.